

AgrárUnió

WWW.AGRARUNIO.HU

2024. OKTÓBER-NOVEMBER
XXV. ÉVFOLYAM, 10-11. SZÁM

Bizon™

GYOMIRTÓ SZER

Gyomnövényektől mentes állomány, keléstől aratásig

- Kiemelkedően széles hatásspektrumú kalászos őszi gyomirtó szer, amely megoldást nyújt a veronika, árvacsalán és az árvácska fajok ellen is.
- Hosszú hatástartam akár a betakarításig.
- Kiváló hatékonyság repce árvakelés ellen.
- Hibrid és nagy termőképességű búzák gyomirtó szere.

CORTEVA™
agriscience

corteva.hu

™ © A Corteva Agriscience, valamint leányvállalatainak védjegyei. © 2024 Corteva.
A növényvédő szereket biztonságosan kell használni. Használat előtt mindig olvassa el a címkét és a használati útmutatót!

HORSCH

HETECH

AMAZONE

Stadium Group

19 91
CONT-ECO
KÉZTARTÉKTECHNOLÓGIA

Kubota

WINELABS
MEASUREMENT WHAT YOUR WINES NEED

VÄDERSTAD

CORTEVA™
agriscience

ISTERRA

25
ÉVES
AgrárUnió

Főszerkesztő:
Nemes Gyöngyi
Tel.: 70-243-2056
nemesgyongyi@agraronio.hu

Lapmenedzser:
Szakál Ilona
Tel.: 70-414-9004
szakalilona@agraronio.hu

Szerkesztőség:
4032 Debrecen, Babits Mihály utca 48.
Tel.: (52) 751-682
E-mail: agraronio@agraronio.hu
info@agraronio.hu
Web: www.agraronio.hu
www.karkep.hu

Szerkesztőbizottság:
Dr. Futó Zoltán
Dr. Kiss László
Dr. Sárvári Mihály
Dr. Dávid István
Dr. Csajbók József

ISSN 1589-6846

Kiadó:
© Agrár-Média Bt., Agrindex Kft.

Felelős kiadó:
Agrár-Média Bt. igazgatója

Terjesztés:
Postai úton az egész ország területén

Kövessenek minket!

facebook.com/AgrarUnio
facebook.com/gepeszinfo

instagram.com/agraronio_magazin_es_portal

Előfizetési díj:
8750 Ft/év

Megrendelés:
a lapban található előfizetői csekken,
vagy a szerkesztőség elérhetőségein.

Az AgrárUnió számára írt cikkek
utánközlésre, egyéb célra csak a kiadó
hozzájárulásával használhatók fel.

Minden jog fenntartva.
A cikkek és hirdetések tartalmáért,
minőségéért a kiadó felelősséget nem vállal.

Lapunkat rendszeresen szemlézi az

Tartalom

48 VADKÁR
JOGI
ESETEK

Agrárgazdaság

- 4** Új AKG- és ÖKO-program, DIMOP-pályázatok
- 11** Az AVHGA jelentős eszközökkel támogatja a mezőgazdaság finanszírozását

Növénytermesztés

- 12** Árfigyelő
- 14** Aszály a természetben, aszály az agráriumban

70 EVERUN
- A FEJLŐDÉS ÚTJÁN

- 20** A velünk élő XX. század
- 24** A kalászos gabonák őszi gyomosodásáról
- 28** Innovatív alkalmazkodás a klímaváltozás kihívásaira az RAGT Oplit termékcsaláddal
- 30** Bizon™- Tavasszal egy gonddal kevesebb
- 32** Árvakelés az őszi vetésekben

72 TRAKTORFÜLKÉK
VERSENYE A KUTYA
SZEMSZÖGÉBŐL

84 VILÁGSZÍNVONALÚ
GÉPGYÁRTÁS MAGYARORSZÁGON!
- AMAZONE

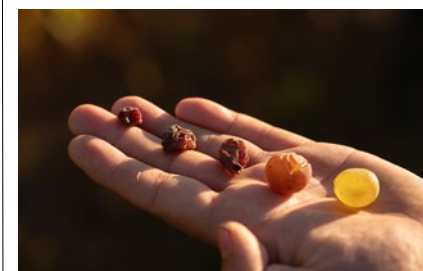

88 MERCEDES-BENZ
UNIMOG

62 VÁLTOZÁSOK
A TRAKTOROK
ENERGIAELLÁTÁSÁBAN (2. RÉSZ)

- 36** Kukorica gombásodás veszély? A Cimbria technológiája segít önnek!
- 38** Jövőbe mutató termékeket fejlesztünk
- 40** Túl a harmadik éven a „Tanuljunk egymástól” program
- 42** Árfigyelő
- 44** Ideje van a gondolkodásnak, palackozásnak, kóstoltgatásnak

44 SZŐLŐ-BOR
CIKKSOROZAT
(2. RÉSZ)

Állattenyésztés

- 48** Vadkár jogi esetek
- 52** A szőke szépség
- 59** Árfigyelő

Gépesítés

- 60** Weidemann T4512 teleszkópos rakodógép
- 64** Változások a traktorok energiaellátásában 2. rész

- 69** Optimalizáljuk a termelési költséget és maximalizáljuk a hozamot!
- 70** EVERUN - A fejlődés útján
- 72** Traktorfülkék versenye a kutya szemszögéből
- 78** KRONE-SHOW 2024
- 84** Világszínvonalú gépgyártás Magyarországon!
- 88** Mercedes-Benz UNIMOG
- 94** Vízmegtartás, talajélet

78 KRONE-SHOW 2024

Új AKG- és ÖKO-program, DIMOP-pályázatok

KÖRNYEZETVÉDELMI CÉLOK TÁMOGATÁSA A NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS A GYEPGAZDÁLKODÁS SORÁN, DIGITALIZÁCIÓS FEJLESZTÉSEK ELŐSEGÍTÉSE

A KÖRNYEZET ÁLLAPOTÁNAK MEGŐRZÉSE ÉS JAVÍTÁSA, A KÖRNYEZETI TERHELÉS CSÖKKENTÉSE, A FENNTARTHATÓSÁG – MIND TOVÁBBRA IS KIEMELT FELADAT ÉS CÉL MAGYARORSZÁGON ÉS A VILÁGON EGYARÁNT. A KÜLÖNFÉLE DIGITALIZÁCIÓS SZINTEN MŰKÖDŐ HAZAI VÁLLALKOZÁSOK INFORMATIKAI, ROBOTIKAI, HÁLÓZATI ÉS EGYÉB ILYEN IRÁNYÚ FEJLESZTÉSE HASONLÓKÉPPEN A LEGFONTOSABB TEENDŐK KÖZÖTT VAN.

2025 JANUÁRJÁTÓL ÚJ AKG-PROGRAM INDUL AZ ELŐBBI CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSA, ILLETVE A MEGVALÓSÍTÁS TÁMOGATÁSA ÉRDEKÉBEN. AZ UTÓBBI TÁMOGATÁSÁT PEDIG 2024. OKTÓBER 31-I INDULÁSSAL KÉT DIMOP-PROGRAM IS SZOLGÁLJA. DE MI IS AZ AKG, MI A KÜLÖNBSÉG DIMOP A ÉS B KÖZÖTT, ÉS KI MIRE PÁLYÁZHAT A KÖVETKEZŐ IDŐSZAKBAN? A RÉSZLETEKRŐL EZÚTTAL IS MIKLOVICZ PÉTERT, A GORDIUS SOLUTIONS TENDER KFT. ÜGYVEZETŐJÉT KÉRDEZTÜK.

A z agrár-környezetgazdálkodás a környezet, a gazdaság és a társadalom céljait szolgáló hosszú távon fenntartható agrárpolitikát és az ehhez tartozó intézkedéseket foglalja magában. A program célja a környezet állapotának megőrzése és javítása, a mezőgazdasági eredetű környezeti terhelés csökkentése, illetve a természeti erőforrások fenntartható használatának támogatása. A program fenntartása továbbra is cél, ezért meghirdették az új felhívást: a 2025. január 1-jén induló új AKG-program várhatóan 2029. december 31-ig tart, ez tehát 5

éves kötelezettségvállalási időszakot jelent.

AgrárUnió: Az új AKG- és ÖKO-program kapcsán a korábbihoz képest lényegesen rugalmasabb feltételrendszerrel van szó. Mit jelent ez, és hogyan lehet csatlakozni az AKG-programhoz?

Miklovicz Péter. A csatlakozáshoz a gazdának szükséges benyújtani a földmérővel kimért területének EOV-koordinátáit (egységes országos vetület – a szerk.), majd megvizsgálják a területhez kapcsolódó előírásokat és a földhasználati jogosultságot. Az új programban a korábbiakhoz ha-

sonlóan szükséges a támogatásba vont táblák területmérése, jegyzőkönyve és az SHP-fájlok is. Illetve kizárólag azok a területek csatlakozhatnak, ahol 5 évnél nem régebben volt a jogszabályi előírások szerint vett talajminta és laborvizsgálat. Az agrár-környezetgazdálkodási támogatás alapja továbbra is az önkéntesség, ahol a gazdálkodó a saját döntései alapján választott vállalatokat valósíthat meg, ezeket ellentételezik.

A.U.: Milyen támogatási összegekről beszélhetünk, és hogyan fizetik ki ezeket?

M. P.: Ez egy vissza nem térítendő, egységköltség alapú átalány

Előszezon akció!

Éljen az előszezoni akció adta rendkívüli kedvezményekkel!

Az akció időtartama: 2024. október 1. – 2024. december 31.

- Az akcióban részt vevő gépek: talajművelő- és gabonavetőgépek (Tempo vetőgépek kivételével).
- Szállítási időpont: október–november havi rendelés esetén a vevő igénye szerint, de legkésőbb 2025. március 31-ig.
- Fizetési feltételek: 10% előleg megrendeléskor.

(A tájékoztatás nem teljes körű, az akció részleteivel kapcsolatban keresse területi képviselőinket.)

Vaderstad Kft.
2475 Kápolnásnyék,
Összekötő út 1.

infohu@vaderstad.com
www.vaderstad.com/hu

Ádám Tamás +36 20/242-02-15
Fábián Péter +36 20/472-89-20
Korsós Péter +36 30/012-77-88
Kovács Gábor +36 20/523-32-42
Máté Csaba +36 20/455-42-96
Orosz Bence +36 20/965-47-42
Szalai Árpád +36 30/394-67-14

VÄDERSTAD

Ahol a gazdálkodás kezdődik

támogatás, ami a környezetvédelmi célok elérését segítő, növénytermesztési tevékenységgel és gyeptárolással összefüggő gazdálkodási gyakorlatok vállalására igényelhető. Az AKG kifizetése az előírásokban meghatározott gazdálkodói többletvállalások ellentételezésére szolgál, a többletvállalásoknak hatással kell lenniük az agrárkörnyezet minőségének fenntartására, fejlesztésére. A támogatásra 200 milliárd forint keretösszeget különítettek el. A támogatási összegeket euró/hektár/év mértékegységben határozták meg, a támogatás összegét a Kincstár euróban állapítja meg és forintban folyósítja. A támogatási összegek a különböző területekre vonatkozóan lettek meghatározva*. A kifizetések a területalapú támogatásokkal egy időben, évente történnek. *A támogatási kérelmek benyújtására 2024. november 15. és 2024. december 16. között van lehetőség.*

„A TÁMOGATÁSRA 200 MILLIÁRD FORINT KERETÖSSZEGET KÜLÖNÍTETEK EL. A TÁMOGATÁSI ÖSSZEGEKET EURÓ/HEKTÁR/ÉV MÉRTÉKEGYSÉGBEN HATÁROZTÁK MEG, A TÁMOGATÁS ÖSSZEGÉT A KINCSTÁR EURÓBAN ÁLLAPÍTTA MEG ÉS FORINTBAN FOLYÓSÍTTA.”

A.U.: Milyen részletek tudhatók az előírásokról?

M. P.: A horizontális előírásokról az országban bárhol értelmezhetőek, nem kötődnek speciális tájkarakterhez. A tematikus előírásokról (TECS) esetében jóval több felté-

FOTÓ: VERONICA WHITE/UNSPLASH

telnek kell megfelelni, illetve ezek nem választható kategóriák: az uniós szabályok és a kiíró határozza meg, hogy melyik TECS esetében milyen előírásokról kell figyelembe venni. A Natura 2000 programmal érintett földterületek előírásai hasonlóak az AKG-s előírásokhoz, esetükben azonban a terület művelésével kapcsolatos előírások betartása nem opcionális. Tehát ezeken a területeken érdemes megpályázni az AKG-programot is, ugyanis a szabályok nagy része eleve betartandó, így viszont ennek kapcsán is ellentételezésben részesül a pályázó.

A.U.: Mi változott a korábbi AKG-programhoz képest?

M. P.: Korábban több visszajelzés érkezett arról, hogy a rendszer sokszor nem elég rugalmas, ennek a megoldásán nagyon sokat dolgoztak az új ciklusban. Az új AKG-ban kibővítettek néhány szabadon választható vállalatot, valamint bevezettek új vállalatokat is. Illetve a szántó kategória esetén kialakítottak a horizontális szántó tematikus előírásokról magasabb környezeti hozzáadott értékkel rendelkező két új tematikus célcsoportot: a talajmegújító szántó és a Natura 2000 szántó csoportját. A korábbi 16 darab tematikus előírásokról helyett 10 darab TECS lett, és a szabadon választható vállalatok száma is racionálisabb.

A.U.: A fentiek mellett megújult az ökológiai támogatás is.

M. P.: Az új ökológiai támogatási program keretében a konvencionális területek ökológiai művelés alá vonása, illetve az ökológiai művelésbe vont területeken a gazdálkodási mód fenntartása lesz támogatható. A 2025. január 1-jén induló új program várhatóan 2029. december 31-ig tart, ez tehát 5 éves kötelezettségvállalási időszakot jelent. A program kiemelt célja az ÜHG-gázok csökkentése és a szénmegkötés javítása, a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás hatékonyságának javítása, valamint az élőhelyek, tájak megőrzése. Az 5 éves kötelezettségvállalás lényege az ökológiai gazdálkodás előírásainak megfelelő gazdálkodás folytatása a bevont szántó, gyeptárolás, extenzív és intenzív gyümölcs- és

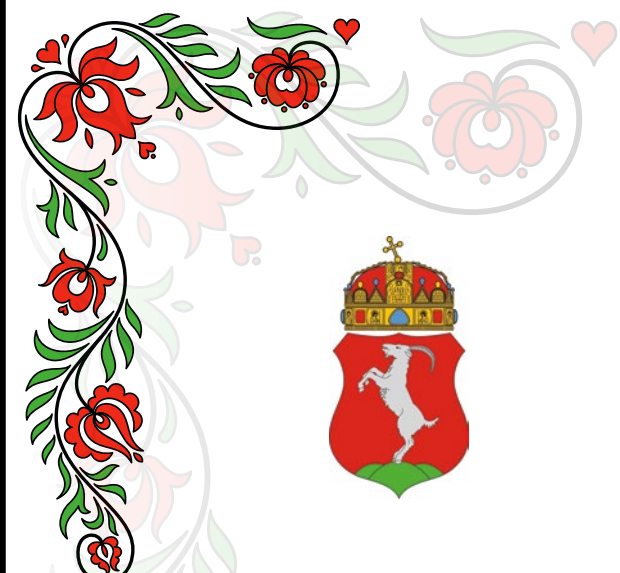
szőlőültetvényeken. Az átállás alatt lévő területeken az átállási idő alatt átállási támogatás, az átállt területeken a program tartama alatt fenntartási támogatás vehető igénybe.

A minimális programba bevont összterület nagyság 1 hektár, a minimális terület- és táblaméret 0,25 hektár lehet. Az akkreditált ökológiai tanúsító szervvel a szerződésnek 2025. január 1-jétől a program teljes tartamára érvényben kell lennie. A kedvezményezetteknek többek között kötelező képzésen kell részt venniük, a program teljes tartama alatt gazdálkodási naplót kell vezetni, be kell tartani a releváns, ökológiai gazdálkodásra vonatkozó előírásokat, és évente kifizetési kérelmet kell benyújtaniuk.

A.U.: Megéri csatlakozni a programhoz, mire számíthatnak a gazdálkodók?

M. P.: Összességében mindenképp megéri csatlakozni a programokhoz, azonban fontos figyelembe venni, hogy 5 éves kötelezettségvállalási időszak várható, tehát a termelőknek hosszú távon kell gondolkodniuk és tervezniük, főleg a vis maior esetek bejelentését illetően. Egy rosszul időzített vagy indokolatlan bejelentés ugyanis könnyen a támogatás elvesztéséhez vezethet. Ebben azonban tud segíteni egy szakértő pályázati csapattal, a Gordiusnál minden segítséget biztosítunk a programhoz.

„MINDENKÉPP MEGÉRI CSATLAKOZNI A PROGRAMOKHOZ, AZONBAN FONTOS FIGYELEMBE VENNI, HOGY 5 ÉVES KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI IDŐSZAK VÁRHATÓ, TEHÁT A TERMELŐKNEK HOSSZÚ TÁVON KELL GONDOLKODNIUK ÉS TERVEZNIÜK, FŐLEG A VIS MAIOR ESETEK BEJELENTÉSÉT ILLETŐEN.”

HETECH
www.hetech.hu

*Minden ami a termés tisztításáról, szárításáról, és tárolásáról szól!
Hisz tudja Ön is:*

„van élet a mérleg után”

DIMOP PLUSZ PÁLYÁZAT
KKV-k digitalizációjának támogatása

max 200 millió Ft 0%-os hitel

akár 50%-os vissza nem térítendő támogatás

akár 10 millió Ft vissza nem térítendő támogatás

GORDIUS
SOLUTIONS

www.palyaz.hu

+36 1 445 2099

Digitális fejlesztési kölcsön mikro-, kis- és középvállalkozások számára

A.U.: Az eddig bemutatott új AKG- és ÖKO-programok mellett két DIMOP- (Digitális Megújulás Operatív Program Plusz – szerk.) program is kijött. Miért két pályázatot írtak ki, illetve mi a különbség a két pályázat között?

M. P.: A Mikro-, kis- és középvállalkozások digitalizációjának támogatása hitelprogram, azaz a DIMOP A és DIMOP B program digitalizációs fejlesztéseket segít megvalósítani a vállalkozásoknak. Különböző alapvető és fejlett digitalizációs megoldásokra fordítható a kölcsön, ezeknek segítségével a vállalkozások fejlettebb keretek között tevékenykedhetnek és növelhetik a profitot. A pályázatot két részre bontották: az alacsony digitális intenzitással rendelkező pályázóknak a DIMOP PLUSZ 1.2.3/A-24 program nyílik meg, az alapszintű digitális intenzitással már rendelkező vállalkozások pedig a DIMOP PLUSZ 1.2.3/B-24 programban igényelhetnek kölcsönt az emelt szintű fejlesztéseikre.

A.U.: Az alacsony digitális intenzitással rendelkező pályázók jóval nagyobb keretösszegekből, de kevesebb támogatásra pályázhatnak, vagyis jóval többen részesülhetnek így támogatásban. Mit kell tudniuk a DIMOP PLUSZ 1.2.3/A-24 programról?

M. P.: Az 'A' Hitelprogramban a nagyon alacsony vagy alacsony digitális intenzitással rendelkező vállalkozások igényelhetnek 3 és 20 millió forint között támogatást. Számukra kifejezetten jó hír, hogy ennek az összegnek legfeljebb az 50 százaléka vissza nem térítendő támogatásként is igényelhető a kölcsönszerződésben meghatározott eredményességi mutatók teljesítése esetén. A fennmaradó összeg pedig a türelmi idő lejártát követően havonta, egyenlő részletekben törleszthető. A kamat 0 százalék, és egyéb költségek nincsenek. Az elvart önerő mértéke a projekt elszámolható költségének legalább 10 százaléka.

A 27,8 milliárd forint keretösszeget olyan vállalkozásoknak különítették el, akik legalább 1 lezárt, teljes üzleti évvel, valamint a megvalósítási helyszínen legalább 1 éve bejegyzett székhellyel/telephellyel vagy fiókteleppel rendelkeznek.

„AZ 'A' HITELPROGRAMBAN A NAGYON ALACSONY VAGY ALACSONY DIGITÁLIS INTENZITÁSSAL RENDELKEZŐ VÁLLALKOZÁSOK IGÉNYELHETNEK 3 ÉS 20 MILLIÓ FORINT KÖZÖTTI TÁMOGATÁST.”

A pályázatban önállóan támogathatók az alap és emelt szintű digitális technológiák, szolgáltatások bevezetéséhez és működtetéséhez szükséges immateriális javak és felhőszolgáltatások beszerzése, és az alap-, illetve emelt szintű digitális technológiák – például felhőalapú szolgáltatások – bevezetésének és működtetésének szakmai megvalósításhoz kapcsolódó

szolgáltatási, tanácsadási és betanítási tevékenységek. Ezek mellett pedig támogatható még az informatikai, telekommunikációs, hálózati, szenzortechnológiai, automatizációs és robotikai eszközök beszerzése, és a tájékoztatáshoz, nyilvánosságához kapcsolódó tevékenységek sora.

A.U.: A DIMOP PLUSZ 1.2.3/B-24 program keretében jóval magasabb összegre pályázhatnak a vállalkozások. Milyen feltételekkel?

M. P.: A 'B' Hitelprogramban a legalább alacsony digitális intenzitással rendelkező vállalkozások igényelhetnek 20 és 200 millió forint közötti támogatást. A kamat itt is 0 százalékos, és egyéb költségek nincsenek. Az elvart önerő mértéke a projekt elszámolható költségének legalább 10 százaléka. A kölcsönt a türelmi idő lejártát követően havonta, egyenlő részletekben lehet törleszteni. A 6,95 milliárd forint keretösszeget olyan vállalkozásoknak különítették el, akik legalább 2 lezárt, teljes üzleti évvel, valamint a megvalósítási helyszínen legalább 1 éve bejegyzett székhellyel/telephellyel vagy fiókteleppel rendelkeznek. Támogathatók az emelt szintű digitális technológiák, szolgáltatások bevezetéséhez és működtetéséhez szükséges immateriális javak beszerzése, és a bevezetéshez, működtetéshez kapcsolódó tevékenységek, szolgáltatási, tanácsadási és betanítási tevékenységek. Önmagában nem, de a fentiekkel együtt támogatható az emelt szintű informatikai, telekommunikációs, hálózati, szenzortechnológiai, automatizációs és robotikai eszközök beszerzése, valamint a kötelező nyilvánosság megvalósítása.

„A 'B' HITELPROGRAMBAN A LEGALÁBB ALACSONY DIGITÁLIS INTENZITÁSSAL RENDELKEZŐ VÁLLALKOZÁSOK IGÉNYELHETNEK 20 ÉS 200 MILLIÓ FORINT KÖZÖTTI TÁMOGATÁST. A KAMAT ITT IS 0 SZÁZALÉK, ÉS EGYÉB KÖLTSÉGEK NINCSENEK.”

A.U.: Mivel a kiírás gyakorlatilag „a nyakunkon”, mindkét program esetében fontos elkezdni a kérelem összeállítását már most! Szakemberként mit javasol?

M. P.: A kölcsönkérelmeket mindkét programra 2024. október 31-től forráskimerülésig, de legkésőbb 2027. június 30-ig lehet benyújtani. Javasoljuk a vállalkozásoknak, hogy éljenek ezzel a lehetőséggel, ugyanis egy 0 százalékos hitel segítségével gyorsabban megvalósíthatóak a fejlesztések, ennek köszönhetően pedig nagyobb profitot termelhet a vállalkozás. A pályázat esetében érdemes figyelni a kiváló kérelemre és az alapos felkészülésre, így a pályázó garantáltan támogatáshoz juthat!

AgrárUnió

HEXAGON

Arba-Info Kft.
arba-info.hu

PRECÍZIÓS GAZDÁLKODÁSI ESZKÖZÖK

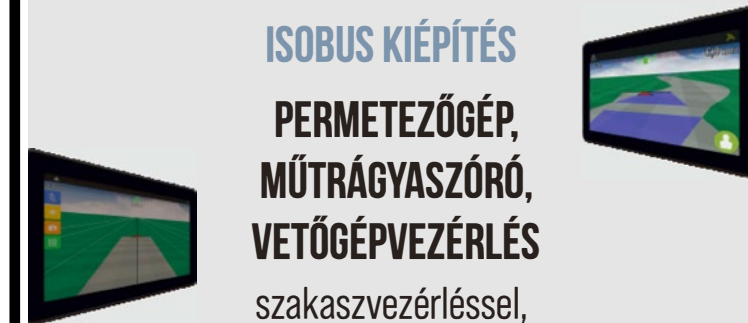
SORVEZETŐ ÉS AUTOMATA KORMÁNYZÁSI RENDSZEREK

ISOBUS KIÉPÍTÉS

PERMETEZŐGÉP,
MŰTRÁGYASZÓRÓ,
VETŐGÉPVEZÉRLÉS

szakaszvezérléssel,
differenciált kijuttatással

RTK BÁZISÁLLOMÁS

arba-info.hu
+3670 513 9812

*TÁMOGATÁSI ÖSSZEGEK A KÜLÖNBÖZŐ TERÜLETEKRE VONATKOZÓAN

Szántó

- ➔ Horizontális szántó – alapszintű: 400 euró/ha/év
- ➔ Horizontális szántó – talajmegújító gazdálkodás, sávos művelés – strip till: 425 euró/ha/év, talajművelés nélkül pedig 506 euró/ha/év
- ➔ Natura 2000 szántó: 410 euró/ha/év
- ➔ MTÉT tűzokvedelmi szántó: 597 euró/ha/év
- ➔ MTÉT madárvedelmi szántó: 558 euró/ha/év
- ➔ MTÉT kékvércsevédelmi szántó: 526 euró/ha/év

Nádas

- ➔ Horizontális nádas kategóriában: 105 euró/ha/év támogatás igényelhető

Gyep

- ➔ Horizontális gyep: 303 euró/ha/év
- ➔ MTÉT élőhelyvédelmi gyep esetében az alföldi madárvedelmi: 455 euró/ha/év; a tűzokvedelmi: 496 euró/ha/év; a hegy- és dombvidéki madárvedelmi: 373 euró/ha/év; a nappali lepke védelmi: 332 euró/ha/év; a gyeprezervátum pedig: 517 euró/ha/év támogatás

Ültetvény

- ➔ Horizontális ültetvény esetében az intenzív: 867 euró/ha/év; az extenzív: 724 euró/ha/év; a szőlő pedig: 1045 euró/ha/év támogatást jelent

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**
A vidékért kezekedünk

Agrár-Vállalkozási
Hitelgarancia
Alapítvány
office@avhga.hu
www.avhga.hu

Az AVHGA jelentős eszközzel támogatja a mezőgazdaság finanszírozását

Az Alapítvány kiemelt célja, hogy kezességnyújtása révén az agrárium szereplőit segítse likviditási helyzetük javításában és beruházásaik megvalósításában, ezáltal hozzájárulva a vidék fejlődéséhez. Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) ügyvezető igazgatójával, dr. Herczegh Andrással beszélgettünk a KAP Stratégiai Terv kapcsán felmerülő kihívásokról és megoldásokról, valamint a támogatott hitelkonstrukciók fontosságáról.

Hogyan értékeli az agrárium jelenlegi helyzetét?

A korábbi évekhez képest az elmúlt időszakban az agrárszektor szereplőinek jóval több egyidejűen kezelendő problémával kellett szembenéznük. Ezek és következményeik a mai napig hatással vannak az agrár-vállalkozások működésére. A mezőgazdaságra alapvetően jellemző, hogy hol a növénytermesztők, hol az állattenyésztők kerülnék jobb vagy rosszabb helyzetbe, például a gabonaárak ingadozása miatt, ami folyamatos bizonytalanságot eredményez. A mostani aszályok, az orosz-ukrán háború, valamint az inputanyagok megugrása tovább fokozták a kiszámíthatatlanságot, miközben az EU-s döntéshozók nem állnak a helyzet magaslatán, és segítségnyújtás helyett egyre csak nehezítették a gazdálkodók körülményeit. Mindezek miatt is különösen fontos a finanszírozásához szükséges források és a folyamatos, stabil működést megalapozó háttér biztosítása, valamint az érintett intézmények és eszközök összehangolt és szakmailag magas színvonalú működése.

A KAP Stratégiai Tervhez kapcsolódó pályázati felhívások nagy része az előzetes terveknek megfelelően már az idei évben megjelent. A pályázóknak milyen szempontokat kell figyelembe venniük? Érdemes a KAP Stratégiai Terv által elérhető lehetőségeket kihasználni, hiszen a vállalkozások fejlődéséhez és a beruházások megvalósításához nagyban hozzájárulnak a történelmi mértékű források, azonban a gazdálkodóknak megfontoltan és felelősségteljesen kell cselekedniük. A legtöbb gazda az önerőt hitelből fedezi, így azt javasolom az agrár-vállalkozásoknak, hogy a pályázatok beadását megelőzően mindenképpen konzultáljanak a bankokkal, és csak azután nyújtsák be a pályázati kérelmüket, amikor már kész terveik vannak a beruházások kapcsán, és azok teljes finanszírozásáról is van elképzelésük.

Az új pályázati időszakban milyen megoldások támogatják majd az agrár-vállalkozásokat?

A mikro-, kis- és középvállalkozások biztos, kiszámítható működéséhez és a fejlesztések megvalósításához elengedhetetlenek a modernizációs, és sokszor a kapacitásbővítő beruházások is. Nagy szerepe lesz a támogatásokat kiegészítő banki finanszírozásnak, valamint az AVHGA garanciájának abban, hogy sikeresen megvalósulhassanak a projektek. A KAP Stratégiai Terv keretein belül a beruházások finanszírozása új eszközökkel is kiegészül, hiszen a pályázati rendszeren belül lehetőség lesz a beruházási hitelekhez kapcsolódó biztosítékmentes előlegfinanszírozásra, valamint a kamat- és garanciadíjak elszámolására. A Vidékfejlesztési Program időszaka alatt is számíthatnak a gazdák az alapítványi kezességre, az AVHGA 5-6 ezer nyertes pályázat megvalósítását segítette azáltal, hogy kezességet vállalt nemcsak a

beruházási hitel esetében, hanem a projektek finanszírozásához igényelt likviditási és működési költségek fedezéséhez is. A KAP Stratégiai Terv által elérhető források eredményes felhasználásának érdekében pedig még inkább fontosnak bizonyulhat támogatásunk.

Mely vállalkozások igényelhetik a számos előnnyel rendelkező alapítványi kezességet?

Az Alapítvány az agrárszektor egészének nyújt kezességet, vagyis az elsődleges mezőgazdasági termelők mellett az élelmiszeriparba és a tágabb agrobizniszbe tartozó vállalkozásoknak egyaránt. Sőt, vidékfejlesztési céllal más vállalkozók hitelezésében is szerepet vállalunk. Az AVHGA az alapítói céloknak megfelelően, a mikro-, kis- és középvállalkozásokat támogatja céljaik elérésében, likviditási nehézségek megoldásában. Az Alapítvány kezességnyújtó tevékenysége jelentősen növeli a gazdák hitelhez jutásának esélyeit, hiszen javítja a bank finanszírozási hajlandóságát, miközben a vállalkozásoknak nagyobb mozgásterük maradhat a fejlesztésekre saját forrásokból, vagy további hitelekkel. Az alapítványi kezesség ugyanis a bankok finanszírozási lehetőségeit is bővíti minden garanciával fedezett hitel esetében. A kezesség díja a teljes futamidő alatt fix, ami a magasabb és változó kamatkörnyezetben stabilitást nyújt a vállalkozásoknak. Az alapítványi kezesség bevonása a gazdák vagyonelemeinek tehermentesítésére is szolgálhat, de jelentős segítségnek minősülhet azokban az esetekben is, amikor a vállalkozó eszközei, ingatlanjai már jelzáloggal terheltek.

Mekkora jelentőségük van a bizonytalanságokkal teli időkben a támogatott hiteltermékeknek?

Az agrár-vállalkozások finanszírozási igénye továbbra is kiemelkedően magas más ágazatokhoz képest, hiszen köztudomású, hogy a folyamatos kiadásai mellett csak időszakosan van bevételük, így az agrárszektorban biztosított támogatott hitelprogramok fontosabbak, mint a más szektorban működő hasonló programok. Az agrárium finanszírozási igénye kifejezetten magas nemzetgazdasági súlyához képest, hiszen a mezőgazdasági hitelállomány a szektorban megtermelt GDP 30%-át teszi ki, miközben a többi ágazatban ez az arány átlagosan csak 17%. Az Agrár Széchenyi Kártya konstrukcióban a fokozottabb támogatás érdekében 150 millió forint felett kötelező már csak a tárgyi fedezet biztosítása. Az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel MAX+ termék kapcsán pedig az AVHGA lényegesen mérsékelte a beruházási hitelek garanciadíját, így azok mértéke nullára csökkent. A hiteltermékek komoly segítséget nyújtanak a gazdák számára, így az Agrár Széchenyi Kártya és az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel MAX+ konstrukció hosszú távú működtetése kiemelkedő jelentőséggel bír.

**Studium Group,
hogy az ötlete ne csak
elképzelés legyen,
hanem valósággá váljon!**

www.studiumgroup.hu • info@studiumgroup.hu

4024 Debrecen, Piac u. 40. 3/9
1133 Budapest, Visegrádi u. 38/B. 4/4

**KOMPLEX
SZOLGÁLTATÁSI CSOMAG**
személyre szabottan:

PROJEKTTERVEZÉS

PÁLYÁZATÍRÁS

PROJEKTMENEDZSMENT

SAKÉRTŐI TANULMÁNYOK
KÉSZÍTÉSE

102 NYERTES PÁLYÁZAT
AZ AGRÁR SZÉKTORBAN

7,2 MILLIÁRD FT
ELNYERT TÁMOGATÁSI ÖSSZEG

Többéves szakmai tapasztalat

Személyes kapcsolat az ügyfeleinkkel

Megbízhatóság és rugalmasság

[ASZÁLY]

A TERMÉSZETBEN, ASZÁLY AZ AGRÁRIUMBAN

HAZÁNK IDŐJÁRÁSÁBAN NEM RITKÁK A CSAPADÉKBAN SZEGÉNY IDŐSZAKOK, AZONBAN AZ ELMÚLT ÉVEK TÖRTÉNESEI ISMÉTELTEN FELHÍVTÁK A FIGYELMET A TERMÉSZETI KÖRNYEZETÜNKET, VALAMINT AZ AGRÁRIUMOT EGYARÁNT SÚJTÓ VÍZHIÁNYRA. A TÉMÁVAL KAPCSOLATBAN **MOLNÁR ÁBEL PÉTER** ÖKOLÓGUST KÉRDEZTÜK.

A TERMÉSZETI KÖRNYEZET VÁLTOZÁSAI

Molnár Ábel Péter agrármérnök, ökológus, aki botanikusként foglalkozik a hazai természetvédelmet támogató programokkal. Munkája során nyomon követi egyes tájegységek növényzetének változásait, egyúttal az élőhelyek megőrzésének lehetőségeit is kutatja. A Kiskunságban, valamint a Körös-Maros Nemzeti Park területén végzett megfigyelései során jelentős tapasztalatokra tett szert a természetes növénytársulásokat érő rendszeres és egyre súlyosbodó vízhiány, valamint a mind melegebbé váló időjárás terén. Az átlaghőmérséklet emelkedésének káros hatása mára egyértelműen látható, amely egyaránt megmutatkozhat az őshonos fajokot is érintő erdőpusztulásban, valamint a löszgyepek növénytakarójában a csenkeszszövet pusztulásában. Ezek olyan új jelenségek, amelyek felhívják a figyelmet a folyamat súlyosságára.

Milyen következményei lehetnek mindennek a természeti tájakban? A löszgyepek példájánál maradva, a csenkeszszövet pusztulását követően a területen felszaporodnak bizonyos gyomok, amilyen például a bogács. Ez azt is jelenti, hogy a terület nem hasznosítható az addigi formában, mivel annak biomassza-terméke elmarad a korábbiaktól.

Molnár Ábel Péter
ökológus

Amennyiben a száraz időszakot csapadékosabb követi, a gyepszövet regenerálódhat, ha azonban a terület kiszáradása folytatódik, a növényzet sztyeppesedik. Ilyen – Európában jelenleg Románia keleti, illetve Bulgária északi részén elhelyezkedő Dobrudzsában fellelhető – körülmények között a mezőgazdasági termelés lehetőségei jóval korlátozottabbak a jelenlegi hazai viszonyainknál.

A MOSTANI ASZÁLY MÁS, MINT A KORÁBBIK

Hazánk egyes régióinak időjárásában egyáltalán nem tekinthető ritkának, hogy a megszokottnál kevesebb csapadék hullik. Ilyenre korábban is volt már példa, ilyen időszaknak tekinthetjük az 1983 és 1995 közötti éveket. Az akkori vízhiányt is megszenvedte az agrárium, azonban olyan lényeges változások történtek azóta, amelyek tovább súlyosbították az aszály okozta gondokat. Melyek ezek?

A mérési adatok mára egyértelműen mutatják éghajlatunk melegeledését, ➔

AZ AGRÁRIUMBAN ÉS A TERMÉSZETI KÖRNYEZETBEN KIALAKULÓ ASZÁLYKÁROK CSAK TÖBB SZAKTERÜLET ÖSSZEFOGÁSÁVAL ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL MÉRSÉKELHETŐK.

a meteorológiai mérések kezdete, 1901 óta a 10 legmelegebb évből 9 a 2000-es évekre esik. A korábban említett aszályos periódushoz képest az elmúlt tíz évben 2,5 °C-al volt magasabb a nyári hónapok átlaghőmérséklete, ami leegyszerűsítve azt jelenti, hogy egyre „forróbb aszályokat” élünk meg. Ez intenzívebb párolgotatást, talajaink nagyobb vízvesztését jelenti. A problémát tovább súlyosbítja, hogy az év egésze is melegebb, egy általánosan melegebb időszakban érkeznek az aszályos évek. Óriási különbség a korábbi és a mai aszályos időszak között, hogy mostanra jelentősen lecsökkentek a talajok víztartalékai, ami a talajvízszint állapotában mérhetően megmutatkozik. Az elmúlt évszázad hetvenes-nyolcvanas éveiben komoly beruházások történtek hazánk mezőgazdaságában, nagy területeken történtek a művelhetőséget megkönnyítő meliorációs munkák. Sok esetben ennek részei voltak a belvív elvezetését lehetővé tevő csatornahálózatok kiépítése is, amelyek még napjainkban is hozzájárulnak a terület kiszáradásához. Részben ennek, a „tájaink alóli vízkivezetésnek” tulajdonítható a talajok víztartalékának folyamatos csökkenése, de ebben szerepe van a csapadékviz viszonyoknak, a talaj felső rétegeiben kialakult vízhiánynak is. Ez utóbbira szolgálnak például az ország déli-délkeleti részén látottak. Az egyik ilyen, hogy az elmúlt tél során a téli csapadék nem tudott emelni Békéscsaba körzetében a talajvízszinten, egyszerűen nem ért le odáig, míg a másik példa az idén nyáron Szeged körzetében volt tapasztalható, amikor a felső 100 cm-es talajréteg vízhiánya rekordot döntött, meghaladta a 200 millimétert. Mindezek intő jeleknek tekinthetők, azt mutatják, hogy komoly és egyre súlyosbodó problémával állunk szemben. Azt azonban fontos látnunk, hogy e jelenség nem a helyi viszonyokon alapul, alapvetően globális klimatikus folyamatok következménye. Mindezek a változások az agráriumban is éreztetik hatásukat, ahol jelenleg korlátozott lehetőségek vannak csupán a károk mérséklésére. Melyek ezek?

MIT TEHETÜNK A VÍZHIÁNY MÉRSÉKLÉSÉRE

Ha csapadékhiányról, aszályról van szó, sokaknak azonnal az öntözéses gazdálkodás jut eszébe megoldásként. Ez helyileg segítséget jelenthet ugyan, de összességében, ágazati szinten rendkívül korlátozott hatással bír. A művelés alatt álló terület csupán kis hányada öntözhető, de a kijuttatott vízmennyiség hasznosulása is kérdéses. Annak

A gazdálkodóknak újra kell gondolniuk a belvívhez való viszonyukat. Amikor területük belvizessé válik, annak gyors elvezetése helyett törekedniük kell a plusz víz megtartására.

egy részét a növények rövid időn belül elhasználják, más része pedig gyorsan elpárolog, így a kijuttatott öntözővíz nem jut el a mélyebb talajrétegekbe. Rendkívül fontos lenne a hazánkba beérkező vízmennyiség minél nagyobb hányadának a visszatartása. Ezalatt nem elsősorban a tározókban elhelyezett, akár közvetlen öntözési célra felhasználható vizet kell érteni, hanem a táj mélyebb fekvésű területeire, az egykori mocsaras részekre történő vízkivezetést. Ezek a vízzel borított területek részben a talajvízszintre gyakorolt hatásukkal, részben pedig a felületükről a légkörbe jutó, a zivatarképződést elősegítő többletpára segítségével javítanák tájaink aszályal szembeni ellenállóképességét. A teendők között azonban az agráriumban is van feladat. Ezek egyike, hogy a gazdálkodóknak újra kell gondolniuk a belvívhez való viszonyukat. Azokban az években, amikor területük belvizessé válik, annak gyors elvezetése helyett törekedniük kell a plusz víz megtartására. Ennek következtében elképzelhető, hogy területük egy része műveletlenül marad abban az évben, azonban a talajba jutó többlet víz összességében javítja a körzetben a gazdálkodás biztonságát. Az eke- vagy tárcsatalpon kialakuló – sok-

szor gyorsan levezetett vagy hamar elpárolgó – belvívvel szembeni hatékony védekezési mód a rendszeresen végzett altalajlazítás, amikor a művelés miatt tömörödött, víz által átjárhatatlan talajréteget áttörve lehetőséget adunk a lehullott csapadék mélyebb rétegekbe történő lejutására. Ezzel együtt természetesen készülnie is kell az agráriumban egészének azokra a környezeti változásokra, amelyeket a jelenlegi klímamodellek mutatnak. Szükség esetén felül kell vizsgálniuk a természetett növények körét, a fajtaszerkezetet a várható kihívásoknak jobban ellenálló fajták felé kell eltolniuk. Ebben jelentős segítséget jelenthet számukra azon területek gazdálkodásának a tanulmányozása, ahol már jelenleg is hasonló viszonyok mellett történik a mezőgazdasági termelés. Azonban a nagy területeket érintő aszály elleni védekezés nem csupán az agráriumban szereplő számára ad feladatot, a károk enyhítése, elkerülése nagyobb léptékű gondolkodást kíván!

ÖSSZEFOGÁSSAL AZ ASZÁLYKÁROK ENYHÍTÉSÉÉRT

A kiterjedt, az ország nagy területét érintő aszály elleni védekezésben fontos szerep jutna a lehullott csapadék helyben történő megtartásának, valamint a hazánkban átfolyó víz egy részének visszatartásának. Ez szükségessé teszi vízgazdálkodásunk újrarendelését, a jelenlegi „belvívessé” gondolkodásról az „aszályos” gondolkodásra történő váltást. El kell fogadnunk, hogy a XX. század vízelvezetésén alapuló gyakorlata a változó viszonyok közepette nem tartható fent már rövid távon sem, ezért változásra van szükség. Nem vitás, ez egy rendkívül összetett feladat, amely több tudományterületet, szakágat és érdekcsoportot érint. Nagyon fontos lenne az érintettek, a mezőgazdászok, a vízgazdálkodók, a természetvédelmi és erdészeti szakemberek közötti kommunikáció, a meglévő ismeretek és tapasztalatok megosztása. Kizárólag a közös tudásalkotás vezethet oda, hogy megoldás születhessen a tájainkat kiszárító vízhiány kezelésére. Ez egyszerre szolgálná a természetes élőhelyek fennmaradását, valamint az agráriumban érdekeit.

A kalászos gabonák őszi gyomosodásáról

NEHÉZ ÉVEN VAN TÚL A KALÁSZOSGABONA-TERMESZTÉSÜNK, AZ ORSZÁG EGYES TERMŐTÁJAIN MENNYISÉGI, MÍG MÁSOKON MINŐSÉGI PROBLÉMÁKKAL KÜZDÖTT. AZ IDEI ÉVJÁRATBAN A TÉLI ÉS TAVASZI CSAPADÉKHIÁNY A KELETI TERMŐTÁJAKON JELENTŐS MENNYISÉGI KIESÉST OKOZOTT.

A VÁRTNÁL ALACSONYABB TERMÉSMENNYISÉGBE HELYENKÉNT AZONBAN A NAGYMÉRTÉKŰ ŐSZI GYOMOSODÁS IS KÖZREJÁTSZHATOTT, AMELY TOVÁBB SÚLYOSBÍTOTTA A SZÁRAZSÁG MIATT AMÜGY SEM KEDVEZŐ HELYZETET.

1

Extrém gyomnyomás miatt kiritkult gabonaállomány

2

Egy- és kétszikű gyomnövények egyes őszi kelése a gabonatóblán

3

Veronika tömeges őszi (09.28.) kelése

A GYOMNÖVÉNYEK KÁROSÍTÁSA

A kalászosgabona-termesztésben egyre nagyobb figyelem irányul az őszi gyomosodásra, az ősszel kelő és a kultúrnövénnyel együtt fejlődő gyomfajokra. Ennek szakmailag jól megalapozott indokai vannak, hiszen ezek a gyomok korai, gyakran tömeges megjelenésükkel már a kezdetektől – akár már néhány leveles állapotától kezdve – támaszthatnak súlyos versenyhelyzetet a vetett növény számára. Ez igaz a tápanyagok esetében is, azonban fokozottan igaz a talaj nedvességtartalmára! Az egyébként is egyre szárazabb évjáratokban minden egyes csepp víz, amelyet a gyomnövények „elfogyasztanak” vetett növényeink előtt, kárt okoz számunkra. Ez a károsítás többnyire a lassú, vontatott fejlődésben, a bokrosodásban, az oldalhajtások képzésében kialakuló zavarokban mutatkozik meg, de extrém gyomnyomás esetén (1. kép) az állomány kiritkulásához is vezethet.

A gyomkonkurencia káros hatása a növények generatív szerveinek téli-tavaszi fejlődésében is megmutatható! Ez a folyamat ugyanis már korán, akár január végére, februárra le is zárulhat. Ekkorra kialakul, mennyi oldalhajtás nevel meg a gabonát, azok közül mennyi képez majd kalászt, valamint sejtszinten eldől, hogy a majdan fejlődő kalásznak mi lehet a maximális mérete. Ha ebben a korai időszakban a gyomkonkurencia miatt víz- és tápanyaghiány éri a kultúrnövényt, az közvetlen módon hat majd a termés mennyiségére. Nem ritka, hogyha a kedvezőtlen környezeti

körülmények erős gyomnyomással párosulnak, tömegesen száradnak le a képződött hajtások, így csökken a kalászk száma. De mindez hatással van a kalász méretére is, ami a gyomok káros hatása miatt nem éri el a kalászdifferenciálódás során sejt szinten meghatározott méretet. Mindezek

kiküszöbölésére tavasszal már nem, csupán ősszel van lehetőségünk. Milyen gyomnövények okozhatnak problémát számunkra?

GYOMNÖVÉNYEK AZ ŐSZI GABONATÓBLÁN

A kalászos gabonák őszi gyomosodásáért egy- és kétszikű gyomnövények (2. kép) egyaránt felelősek lehetnek. Az, hogy egy területen milyen gyomok jelennek meg, az termőtajanként, de akár táblánként is más és más lehet. Az egyszikűek közül jellemzően a nagy széltippán, a parlagi ecsetpázsit, valamint a rozsok-fajok, míg a kétszikű gyomok közül általában a veronika-fajok (3. kép) jelentenek problémát, de rajtuk kívül a tyúkhúr (4. kép), a szarikaláb-, a zombor-, az árvácska-, a szikfű- és árvacsalán-fajok, valamint a pipacs is gondot okozhat.

A problémás fajok mindegyikére igaz, hogy kellő talajnedvesség esetén tömegesen kelnek, ami nyhe időjárásakor akár a tél során is megtörténhet. Áttelelésük problémamentes, az egyre enyhébb teleket gond nélkül átvészeli. Egyes kétszikűek, így a veronikafélék nagyon korán, akár már februárban-márciusban virágzásnak (5. kép) indulhatnak, így mire egy átlagos tavaszi gyomirtás megtörténik, már magot érlelnek, vagy olyannyira előrehaladott állapotban van a magfejlődés, ami a gyomirtás dacára is csírázóképes magot eredményez.

Sok gyomnövény esetében éppen ez, a túlzottan késői, így csupán mérsékelt hatékonyságú tavaszi gyomirtás az egyik oka annak, hogy a talajban

A gyomnövények tömeges őszi kelése veszélyes konkurenciát jelent a kultúrnövény számára.

4

A tyúkhúr egyre gyakrabban okoz problémát

Télen (02.19.)
virágzó veronika

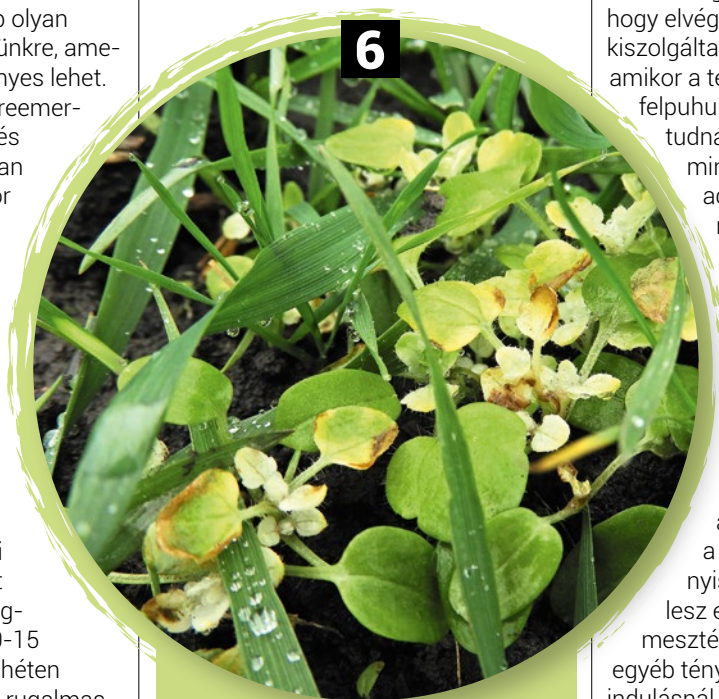
óriási gyommagkészletük halmozódhatt fel. Ezzel némileg összefügg, hogy az egyre inkább terjedő forgatás nélküli talajművelés miatt sok mag helyezkedik el a talaj felső rétegeiben, amelyek, ha csírázási pozícióba kerülnek és a körülmények is kedvezőek számukra, tömegesen indulhatnak csírázásnak. Ezek, valamint egyéb természetstechnológiai okok (pl. csökkentett mag-normával történő vetés) miatt egyre gyakoribb, amikor nem képzelhető el a kalászos gabona természetese őszi gyomirtás nélkül.

A VÉDEKEZÉSRŐL

Az őszi gyomosodásból fakadó károk a legkönnyebben az őszi gyomirtással előzhető meg. Ma már több olyan hatóanyag áll a rendelkezésünkre, amelyekkel a védekezés eredményes lehet. Ezek legnagyobb hányada preemergens módon, vetés után-kelés előtt is alkalmazható, azonban a gyakoribb mégis az, amikor posztemergens védekezés-sel, a kultúrnövény – és a gyomok egy részének – kelése után történik a kezelés. Egyes gyomirtó hatóanyagok a lombozaton keresztül is rendelkeznek gyomirtó hatással, azonban a leggyakrabban használtak esetében (pl. diflufenikán (6. kép), flufenacet) a gyökérzetten keresztüli hatás a meghatározó. Ez azt jelenti, hogy a jó hatékonysághoz bemosó csapadékra (10-15 mm a kijuttatást követő 2-3 héten belül) van szükség, azonban rugalmas használatuk ad némi lehetőséget arra, hogy a gyomirtást a várható csapadék

megérkezéséhez igazítsuk. Azonban a jó hatáskifejtéshez aprómorzszás, jó minőségű magágy is szükséges! A rögzös, egyenetlen talajfelszín a beavatkozás hatékonysága jelentősen lecsökken, így még az is megtörténhet, hogy feleslegesen került kiszórásra a gyomirtó szer és elköltésre annak költsége.

Erős gyomnyomás esetén a kalászos gabonák intenzív természetese nem képzelhető el őszi gyomirtás nélkül.

Diflufenikán markáns hatástünetei
kétzikű gyomnövényeken

A korábbiakban említett kétszikű gyomnövényekkel szembeni védekezésben rendelkezésünkre áll egy korai tavaszi gyomirtás lehetősége is. Ez egy fokkal ugyan rosszabb, mintha a beavatkozás az őszi során történt volna meg, azonban mégis jobb annál, mintha a gyomirtást pl. az árvakelésű napraforgót megvárva, később végeznék el. Az ilyen beavatkozáskor érdemes inkább a perzselő hatású hatóanyagokat (pl. karfentrazon-etil) választani, szemben a széles körben alkalmazott hormonhatású gyomirtó szerekkel. Ez utóbbiak hatékonysága nem elegendő több, a korai időszakban már táblán lévő gyomnövényvel szemben, sőt korábbi egyoldalú használatuk hozzájárult ahhoz, hogy egyes gyomok (pl. veronikafélék) felszaporodva tömegesen legyenek jelen a gabonákban.

AZ ŐSZI GYOMIRTÁS ELŐNYEI

Kalászos gabonáink őszi végzett gyomirtása több területen is előnyhöz juttat minket. A gyomkonkurencia korai kikapcsolásával lehetővé válik, hogy a jó kelést követően jó növényállományunk alakulhasson ki, amely töretlenül fejlődve optimális fejlettségben mehet a télbe. A beavatkozás kedvező hatása a tavaszi időszakban is megmutatkozik, amikor a korai gyomosodás káros hatása nem akadályozza a növény generatív részeinek sejtszintű kialakulását és majdani fejlődését.

Az őszi gyomirtás további előnye, hogy elvégzésével nem vagyunk kiszolgáltatva a tavaszi időjárásnak, amikor a téli csapadék miatt felázott, felpuhult talajon esetleg csak késve tudnánk elvégezni a korai gyomirtást. De arra is lehetőséget ad, hogy elkerüljük a tavaszi munkacsúcsban elvégzendő feladatok feltorlódását, ami ugyancsak hatékonyságot rontó késést eredményezhet.

Kalászos gabonáink őszi gyomirtása több előnnyel is jár, amelyek közül az egyik legfontosabb, hogy akár mázsákkal is növelheti a betakarított termés mennyiségét. Az, hogy mennyire lesz eredményes a gabonatermesztésünk, természetesen sok egyéb tényezőtől is függ, de ha már az indulásnál hibát vétünk, az a későbbi gondos munkával sem hozható helyre.

AgrárUnió

ABACA
AXIOMA SIGALIA
ATACAMA
ANNABELLA
ANGELICA
ATANGA
DIAMANTE
SANDOKAN
REGALE
KAK
GENETIKAI
VETŐMAGOK

TAKARÉKOS
ELADHATÓBB
N MENTES
STABILABB
TERMÉSEREDMÉNYEK

ALACSONYABB INPULT KÖLTSEGEK
ALACSONYABB LOGISZTIKAI KÖLTSEGEK
ALACSONYABB LOGISZTIKAI KÖLTSEGEK

OPTIMÁLISABB MUNKACSÚCSOK
KISEBB KARBONLÁBNYOM

EXTRA
TÁMOGATÁS

BIO GAZDASÁGBA
IS AJÁNLOTT
KEDVEZŐ HATÁS
A SZENVEDELYÜNK

AZ ALKALMAZKODÁS LEHETŐSÉGE

ADESSA (0000)

ABACA (000)

AXIOMA (000) ÚJ

ANNABELLA (00) ÚJ

SIGALIA (00)

ATACAMA (00)

ANGELICA (00)

AUSTRALIA (00) ÚJ

KRISTIAN (00-0)

ATANGA (00-0) ÚJ

ALHAMBRA (0) ÚJ

DIAMANTE (0-I) ÚJ

F.M.

KARINTIA

ALKALMAZKODJON VELÜNK

AZ ALÁBBI A CIKKBEN, AMINT AZ A CÍMBEN SZEREPEL, OLYAN, SAJÁT GYAKORLATOMBAN MEGTÖRTÉNT ESETEKET ÍROK LE, AMELYEKBE A KÁROSULT FÖLDHASZNÁLÓ SOSEM JUTOTT HOZZÁ AZ ÓT IGAZSÁG SZERINT (NEM MINDIG JOGSZABÁLY SZERINT) MEGILLETŐ VADKÁR MEGTÉRÍTÉSÉHEZ.

Elsőként egy nagyon régi történet: kezdő vadkárszakértő koromban, úgy 2005 táján, egy kisebb tábla kukoricában keletkezett, elég komoly vadkár felmérése után, a vadászatra jogosult nagyon együttműködően, azonnal rábólintott a megállapított összegre. A károsult is elégedettnek tűnt, legalábbis nem morgott túlságosan, hogy „mécsakennyi”. Nosza, mindjárt írjunk egy megállapodást a kifizetésről, mondá’ a vadászmaster, nem kell ide jegyzőkönyv, meg egyéb huncutság, elismerjük, hogy ennyi a vadkár, vállaljuk, hogy kifizetjük, aláírjuk, mindenki boldog lesz. Azzal a lendülettel előkerült egy A4-es lap, indigó, toll, bélyegző, és a vadászmaster már írta is: nevezett VT elismeri, hogy XY kukoricájában, 2005-ben, ennyi forint vadkár keletkezett. A kár kifizetését a VT vállalja. Aláírás, pecsét, kézfogás, elköszönés.

Némi idő elteltével, a gazda kérte a pénzét. A válasz:

- Jó, majd.
- De mikor? – így a vadász.
- Hát majd. – válasz a VT-től.

Bírósági ügy lett végül a dologból, és mivel fizetési határidő nem lett megjelölve a megállapodásban, a bíróság is úgy döntött, a VT-nek fizetnie kell – majd. Tudtommal ez az idő azóta sem jött el.

Újabb rövid történet. A Bíróság már minden fokon megítélte a kártérítést, nyilván nem két nap alatt. Ezt az időt kihasználva, a VT, a vadászterület kialakításához annak idején begyűjtött földtulajdonosi megbízásokkal, összehívott egy földtulajdonosi közgyűlést, ahol az addigi képviselőt leváltották, az elnök fia, a VT addigi vadászati szakirányítója lett az új földtulajdonosi képviselő. Közben alakítottak egy vadásztársaságot, nagyjából azonos tagsággal, papíron nyilván más vezetőkkel. A jogerős bírósági ítélet ellenére meg nem fizetett vadkár miatt, a megyei vadászati hatóság törölte a VT-t a vadászatra jogosul-

tak nyilvántartásából. Rövidesen pedig bejegyezte a rendkívül hasonló nevű új VT-t, amivel az új földtulajdonosi képviselő rövid úton megkötötte a vadászati jog haszonbérleti szerződést.

Legyen egy sztori a másik oldal „trükkjéről”: egy mezőgazdasági zrt. vezérét csúnyán átverte a vadászatra jogosult erős embere a vadászterület kialakításánál. 4 évig jártam oda vadkárt felmérni, a zrt. minden év végén írt egy felszólítást, számlával a vadkár kifizetésére, a VT meg nem fizetett. 4 év elteltével a zrt. bíróságra ment az első 2 év vadkáráért annak büntető kamatával, minden eljárási költségével és azok kamatával. A követelt összeg az eredeti kárérték közel duplája volt már, cca. 70 millió forint. A bíróság jogerősen megítélte, a VT nem tudta kifizetni, a hatóság törölte a VT-t a vadászatra jogosultak nyilvántartásából. A vadászterület új, vadászatra jogosultja a szomszéd VT lett, melynek elnöke a zrt. vezérigazgatója. Tetszetek volna időben fizetni...

Most pedig két eset a képviseleti jogosultságról:

1 Jegyzői kirendelésre végeztem repcevadkár-felmérést, még valamikor 2018 körül. Volt előzetes szemle is, a véglegesre ugyanaz a

vadász jött: a VT elnökségi tagja. Elég komoly vadkár volt a repcében, simán lehetett benne gyalog közlekedni. A terület bejárása, mintanövények begyűjtése után a VT jelen levő képviselője indítványozta, hogy ne töltsünk itt órákat az ép és károsított növények becőinek kibontogatásával, méricskéléssel, mondjam meg, hogy szerintem, így „szemre” mennyi kár van a repcében. Ő is gazdálkodó, termel repcét a környéken, képben van. Közel azonos számokat mondtunk, a gazda véleménye is hasonló volt, így a jegyzőkönyv elkészült, egyetértésben elkészítettünk egymástól, minden jónak tűnt. 5 nap múlva, a jegyzői egyeztető tárgyaláson a VT elnöke közölte, hogy a szemlén megjelent tag nem rendelkezik önálló képviseleti joggal, amit ő aláírt, azt a VT semmisnek tekinti. Bírósági ügy lett belőle, ahol a szemlén részt vett VT elnökségi tag nagyon korrektül, mindent úgy adott elő, ahogy történt. Mire az ügy tárgyalási szakba ért, addigra, a káreset után (!), a Földművelésügyi Minisztérium kiadta a Földművelésügyi Értesítőben (nem jogszabályként!) az Egységes Mezőgazdasági Vadkár-felmérési Útmutatót. A VT jogi képviselője végig, visszamenőlegesen hatállyal erre hivatkozott, hogy miért nem aszerint történt a kár-felmérés. A bíróság úgy döntött, a gazdának nem jár kártérítés. „Igazságot szolgáltatnak”.

2 Hasonló történet, egyelőre bírósági döntés nélkül. Napraforgó vadkárt jelentett egy termelő. A VT elnöke, vadászmastera, valamint az általuk felkért vadkárszakértő megjelentek reggel a károsult telepén, az elnök „úr” közölte, hogy ő már idős, nem kíván részt venni a szemlén, ott a vadászmaster meg az ő szakértőjük, ő hazamegy. Komoly kompromisszumok árán sikerült egyezséget létrehozni a felek között, amit aláírt a VT részéről a jelen levő vadászmaster és a VT vadkárszakértője. A károsult, annak rendje szerint, kiállította a vadkár számlát, mellékelve az egyezség egy példányát. A VT elnöke pedig visszaküldte azzal, hogy akik ezt aláírták, azok egyike sem rendelkezik a VT-ben aláírási joggal. Az ügy mostanában került bíróságra. →

JEGYZŐI ELJÁRÁSBAN VÉGZETT REPCEVADKÁR-FELMÉRÉST VÉGEZTEM. 5 NAP MÚLVA, A JEGYZŐI EGYEZTETŐ TÁRGYALÁSON A VT ELNÖKE KÖZÖLTE, HOGY A SZEMLÉN MEGJELENT TAG NEM RENDELKEZIK ÖNÁLLÓ KÉPVISELETI JOGGAL, AMIT Ő ALÁÍRT, AZT A VT SEMMISNEK TEKINTI. BÍRÓSÁGI ÜGY LETT BELŐLE...

AMIKOR AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁST FELVÁLTJA A JOGI SZOLGÁLTATÁS

FOTÓ: HANS VETH/UNSPASH

Történt nemrég, hogy egy jegyzői eljárásban felmért vadkár összegében a felek a jegyzői egyeztető tárgyaláson nem tudtak egyezséget kötni. A jegyző az eljárást megszüntette, ahogy azt kell. A vadászatra jogosult annyit mondott a végén: nem kell aggódnia, kitalálnak valamit, majd keresik a károsultat. Kis idő múlva a károsult telefonált, hogy mi lesz a kártérítéssel? Azt a választ kapta, hogy a jogosult még „házon belül egyeztet”, de legyen nyugodt, majd értesítik. Ez még így ment néhányszor: „már közel a döntés”, „pár nap, és értesítünk az ajánlatról”, ilyesmi. Aztán miután letele a vadászati törvény által a sikertelen jegyzői egyeztetéstől adott 30 napos határidő, ami alatt bírósághoz fordulhat követelésével a károsult, mosolyogva közölték, hogy nem is értik, miről beszél a földhasználó.

Szakértői és károsulti hiba, valamint vadászársági „huncutság” is történt a következő ügyben, a bíróság ítéletét mégsem tudom homlokráncolás nélkül előadni. Szomszéd vármegyéből érkezett vadkár felmérésre egy igazságügyi vadkárszakértő kolléga. A károsult nem tudott képviselőt állítani a szemlére, így csak a VT részéről volt jelen két ember. Két tábla kukoricában kellett a szakértőnek a vadkár felmérnie. Az első táblával végezve -, amit a károsult zrt. egyik embere reggel még megmutatott neki - kérdezte a VT jelen levő képviselőt, hogy melyik a másik tábla. Hát, ezek a szegény vadászok úgy eltévesztették, hogy melyik is a zrt. kukoricája, hogy a szakértő egy másik táblában mérte fel a

vadkár, majd hazament, egy vármegyével vel arrébb! A zrt. a kukoricát betakarította, a vadkár kiszámlázta, a VT, szokása szerint, nem fizetett semmit. A zrt. a követelést bíróságra adta, ahol a VT egyből azzal védekezett, hogy az egyik felmért tábla nem is a zrt. használatában van. Érdekes, addigra már tudták... Szóval, volt egy helyesen felmért, meg egy másik tábla, amin másnak a kukoricája volt. Mi lett az „igazságos” ítélet? A szakvélemény aggályos, emiatt a jó helyen, jól végzett kár felméréssel, a zrt. használatában álló táblára sem kell a vadkár kifizetni.

Végezetül egy ítélet a bűvös, erdő melletti 5 méterről, melyen a vadászati törvény 79. § (1) c) szerint: „a károkozás csökkentése érdekében közvetlenül az erdősült terület mellett található, mezőgazdasági tábla esetén gondoskodni [kell] arról, hogy az erdősült terület

MIVEL FIZETÉSI HATÁRIDŐ NEM LETT MEGJELÖLVE EGY KUKORICATÁBLÁBAN KELETKEZETT VADKÁRRÓL SZÓLÓ MEGÁLLAPODÁSBAN, A BÍRÓSÁG IS ÚGY DÖNTÖTT, A VT-NEK FIZETNIE KELL – MAJD, TUDTOMMAL EZ AZ IDŐ AZÓTA SEM JÖTT EL.

szelétől legalább 5 méter szélességben olyan mezőgazdasági kultúra kerüljön természetesen, amely magassága alapján lehetővé teszi az erdőből kiváló vad észlelését és vadkárrelhárító vadászatát”. 16 hektár körüli napraforgóban végeztem vadkár felmérést, melynek szegélye mintegy 80 méter hosszú, erdővel volt határos. Tény, a gazda nem hagyta el ezt az 5 méteres sávot. Mentségére szóljon, előtte évben tették bele a törvénybe ezt a követelményt, azzal, hogy: „Ha a földhasználója a törvény szerinti, rendszeres gazdálkodás körébe tartozó közreműködési kötelezettségének szakszerű és a károk elhárítására, csökkentésére alkalmas módon az (1) bekezdés a)–g) pontjaiban foglaltak szerint nem tesz eleget, a vadkár a földhasználójának a terhére kell figyelembe venni.” 79. § (3) bekezdés. A vadászatra jogosult, az adott megyeszékhelyen működő, akkor még városi és megyei bíróságok jól bejárattott igazságügyi szakértőjét kérte fel, „ellenszakértőnek”. Ő a szakvéleményében semmi mást nem vitatott, mint a kártérítés jogosságát, a fentebb írt jogszabályi helyekre hivatkozva. Mind a városi, mind megyei bíróság elutasította a kárigényt. 16 hektáron, amiatt a 80 méter erdőszegély miatt.

„Iustitia regnorum fundamentum”, azaz „Az igazságosság az országok alapköve”. Ez a mondas volt I. Ferenc osztrák császár és magyar király jelmondata. A bírók pedig annak kőművesei, teszem hozzá én. Sajnos az alapkö nem mindig áll elég stabilan.

Darányi Zsolt

FARMLINE
TERMÉKCSALÁD

MEGMUTATJUK ÖNNEK A LEGJOBB MEGOLDÁST!

DRAGON 6
Hossz: 400 m
Ajánlott kerítéshossz: 18.000 m
Ellenállás: 0,125 Ohm
Vezetősálak: 3x0,2 nemesacél + 3x0,25 Cu
Szakítószilárdság: 330 kg
DF441983
14.490,-Ft

THOR X50
Tárolt energia: 6,5 J
Feszültség: 12 V / 230 V
DF363653
82.990,-Ft

2 OPTIC
Hossz: 400 m / 20 mm
Szakítószilárdság: 80 kg
DF441996
7.790,-Ft

6,5 J TÁROLT ENERGIA

ODACSAJ, MINT THOR KALAPÁCSKA!

Thor X50 DUO villanypásztor készülék 12 V / 230 V

KÉRJEN SZEMÉLYRE SZABOTT AJÁNLATOT MUNKATÁRSAINKTÓL!

DELIFARM.HU

ÁLLATTENYÉSZTÉSI SZAKÁRUHÁZAINK
6728 SZEGED, DOROZSMAI ÚT 48. • 2141 CSÖMÖR, HATÁR ÚT 8. • VEVŐSZOLGÁLAT: +36 62 556120; rendeles@delifarm.hu

TRAKTORFÜLKÉK versenye A KUTYA szemszögéből

A KÖZELMÚLTBAN RÖVID TUDÓSÍTÁS JELENT MEG ARRÓL A „VERSENY”-RŐL, AMELYET EGY FRANCIA MEZŐGAZDASÁGI SZAKLAP SZERVEZETT „MELYIK TRAKTORFÜLKE A LEGJOBB A KUTYÁKNAK?” CÍMMEL. A KÜLÖNÖS PROGRAM ÖTLETGAZDÁI ABBÓL A HÉTKÖZNAPI TÉNYBŐL INDULTAK KI, HOGY A KUTYA AZ EMBER HŰSÉGES TÁRSA, SZERETI KÖVETNI KEDVENC GAZDAJÁT MINDENHOVÁ, BELEÉRTVE A TRAKTOR VEZETŐFÜLKÉJÉT IS.

L.
HELYEZETT

JCB Fastrac
4220 iCON

A bevezetőben leírt hétköznapi tényt elfogadva sok gazdálkodó szívesen viszi magával traktorral végzendő munkába is kedvenc kutyáját. Az állat jó társ lehet a monoton munkavégzés során úgy, hogy közben nem vonja el gazdája figyelmét a munkától. Ahhoz, hogy ez valóban így legyen, indokolt lehet a kérdés felvetése: melyik traktorfülke felel meg leginkább az állat igényeinek? E kérdés megválaszolására irányult az ismertebb traktorok vezetőfülkéinek összehasonlítása.

KUTYÁK A FRANCIA ÉS MAGYAR KRESZ-BEN

Tudni kell, hogy a kutyák traktoron történő utaztatása csak bizonyos előfeltételek mellett végezhető. Jól illusztrálja ezt a francia KRESZ egyik kitétele (R 412.6 cikke), amely kellően univerzális ahhoz, hogy hazánkban is megszívlelendő legyen: „Minden járművezetőnek folyamatosan olyan állapotban és helyzetben kell lennie, hogy kényelmesen és késedelem nélkül végrehajthassa az összes rá háruló manővert. Mozgási lehetőségeit és látóterét nem csökkentheti az utasok száma vagy helyzete, a szállított tárgyak vagy nem átlátszó tárgyaknak az ablakokhoz való rögzítése.”

Ebből a szempontból a kutya „nehéz tárgy”-nak minősül. Ellenkező esetben be kellene csatolni a biztonsági övét, ami több kérdést és problémát vetne fel. Természetes, hogy a biztonságos utaztatás érdekében a fülkének elég tágasnak, a kutyának pedig ideális méretűnek kell lennie. Magyarországon a KRESZ előírásai lehetnek az irányadók. A kutyák járműveken történő szállítása kapcsán a kutyát „rakományként” vagy „utasként” kezelik. Általános tételként rögzítik, hogy minden kutya egyedi és szállítás/utaztatásuk során gondoskodni kell a kényelmükről és a biztonságukról. Az „ami nem tilos, azt szabad”-szokásjog alapján a kutyák traktorfülkében való jelenléte nem ütközik jogszabályi előírásba. Ha a gazdálkodó szeretné, hogy kutyája elkísérje a traktoros munkába, akkor először fel kell készíteni a kutyát.

Találhatók utalások arra, hogy a kutyát miként szoktathatjuk a fülkéhez. Ilyen esetben is tekintetbe kell venni a kutya egyediségét és fontos megérteni a kutyánk szükségleteit és viselkedését. Néhány, a fülkéhez való szoktatásra vonatkozó tanács:

➔ **Gyakori rövid időszakokban:** Kezdd rövid időszakokkal, például néhány perccel, majd fokozatosan növel az időt. Naponta többször ismételd meg ezt a folyamatot.

➔ **Pozitív megerősítés:** Minden alkalommal, amikor a kutya belép a fülkébe, dicsérd meg és jutalmazd meg. Így pozitív élményekkel társítja majd a fülkét.

➔ **Türelem és kitartás:** A szoktatás időbe telhet, és minden kutya más. Legyél türelmes és kitartó, és ne add fel könnyen!

➔ **Figyeld a kutyát:** Figyeld meg a kutyád reakcióit. Ha láthatóan kényelmetlen vagy szorong, lassíts le a szoktatásban, és adj neki több időt.

Az „ami nem tilos, azt szabad”-szokásjog alapján a kutyák traktorfülkében való jelenléte nem ütközik jogszabályi előírásba. Ha a gazdálkodó szeretné, hogy kutyája elkísérje a traktoros munkába, akkor először fel kell készíteni a kutyát.

Ha a kutya már megbarátkozott a traktorfülke komfortjával, érdemes gondolni néhány fontos *szállítási szabály* betartására. Az erre vonatkozó főbb szempontok:

➔ **Biztonság:** A kutya biztonságának érdekében szükség lehet megfelelő méretű, stabil szállítóboxra vagy hámrá. A „fegyelmetlenül” kutya ne legyen szabadon a fülkében, mert ez veszélyes lehet a vezetésre és a kutya számára is.

➔ **Kényelem:** Biztosítani kell, hogy a kutya kényelmesen elférjen a fülkében. A kényelem elősegítésére használható egy puha takaró és/vagy párna. Hosszabb utak esetén célszerű időnként megállni, hogy a kutya is átmozgathassa testét és élvezhesse a friss levegőt.

➔ **Szellőzés, hőmérséklet:** A fülkében legyen megfelelő szellőzés. Nyisd ki az ablakot vagy használj szellőzőnyílást. Ügyelni kell hőmérsékletre, hogy ne legyen túl meleg vagy túl hideg a fülkében.

Mindezek mellett mindenkor fontos a traktorvezetésre vonatkozó *szabályok betartása és a kutya biztonságának szem előtt tartása.*

7 TRAKTORTÍPUS KUTYAKOMPATIBILIS FÜLKÉJE

E rövid kitérő után térünk vissza a fülkék tesztjéhez! Előzetes egyeztetések után a különleges tesztre épülő versenyben hét traktortípus fülkáját hasonlították össze a kutyák szempontjából fontos két jellemző – a megközelíthetőség és a kabin mérete – alapján.

A versenyben résztvevő hét vezetőfülke látható az alábbi, számozott képeken:

1. Claas Axion 850
(FORRÁS: CLAAS SAINT-OMER/CABINE/CONFORT)

2. Deutz-Fahr Agrotion 7250 TTV
(FORRÁS: THE DANISH FARMER/YOUTUBE.COM)

3. Fendt 728 Vario Gen7
(FORRÁS: FENDT.COM/FENDT 700 VARIO GEN 7)

4. JCB Fastrac 4220 iCON
(FOTÓ: ENTERPRISE AGRICOLE/JCB-CABINE-FASTRAC-ICON)

II.
HELYEZETT
John Deere 6R195

5. John Deere 6R195
(FORRÁS: JOHN DEERE SE/6R 195/6R-SERIEN/TRAKTORER)

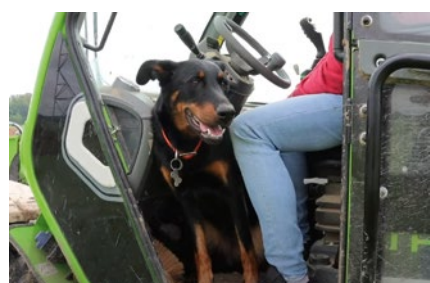

6. New Holland T7.270
(FORRÁS: NEW HOLLAND HFT JAPAN/
NEW HOLLAND T7 SERIES STAGE V)

7. Valtra Q285
(FORRÁS: MICROSOFT BING/VALTRA Q285 CABIN)

A speciális tesztet egy mezőgazdasági kiállításon végezték, ahol egyidejűleg jelen volt a hét versenyző típus. (A szervezők utólag sajnálkoztak, hogy a kiállításról hiányzott a Massey Ferguson 8S, mert XXL kabinjával komoly esélye lehetett volna a győzelemre). A későbbi viták elkerülése érdekében minden kabint ugyanazzal a kutyával tesztelték: a „főszereplő” egy kétéves, Taiga névre hallgató, 35 kg-os Beauce fajta, francia eredetű pásztorkutya. Tudni kell, hogy Taiga hozzászokott ahhoz, hogy gazdáját traktorokban és teleszkópos rakodókban is elkísérje.

A kutya nyugodt és helyzetével is elégedett a kabinban
(FORRÁS: ENTRAID.COM/QUELLE EST LA CABINE DE TRACTEUR PRÉFÉRÉE DES CHIENS?)

TRAKTORTÍPUS	MEGKÖZELÍTHETŐSÉG	MÉRET	RANGSOR
1. Claas Axion 850	3	3	IV-V.
2. Deutz-Fahr Agrottron 7250 TTV	3	2	VI.
3. Fendt 728 Vario Gen7	2	2	VII.
4. JCB Fastrac 4220 iCON	5	5	I.
5. John Deere 6R195	4	4	II.
6. New Holland T7.270	3	4	III.
7. Valtra Q285	3	3	IV-V.

Miután a kutya értékítéletét egyelőre nehéz egzakt módon kifejezni, a tesztben közreműködő személyzet két tényező alapján minősítette az egyes vezetőfülkéket. Ahogy korábban is jeleztük, ezek:

- ➔ a fülke megközelíthetősége
- ➔ a férőhely nagysága a kutya számára

A fülkébe történő beszállás néha egyedül is megy
(FORRÁS: ENTRAID.COM/QUELLE EST LA CABINE DE TRACTEUR PRÉFÉRÉE DES CHIENS?)

A tesztben a főszereplő egy kétéves, Taiga névre hallgató, 35 kg-os Beauce fajta, francia eredetű pásztorkutya. Tudni kell, hogy Taiga hozzászokott ahhoz, hogy gazdáját traktorokban és teleszkópos rakodókban is elkísérje.

Van amikor a gazda segítségére van szükség a beszálláshoz
(FORRÁS: ENTRAID.COM/QUELLE EST LA CABINE DE TRACTEUR PRÉFÉRÉE DES CHIENS?)

Esetenként a kiszálláskor is elkerül a gazda segítsége
(FORRÁS: ENTRAID.COM/QUELLE EST LA CABINE DE TRACTEUR PRÉFÉRÉE DES CHIENS?)

A vizsgálatba vont tényezőket 1-től 5-ig terjedő pontszámokkal minősítették. Az összesített eredmények a fenti táblázatban olvashatók. Látható, hogy a képzeletbeli dobogóra három típus került a következő sorrendben:

- I. JCB Fastrac 4220 iCON
- II. John Deere 6R195
- III. New Holland T7.270.

A képzeletbeli dobogón a győztesek
(FORRÁS: ENTRAID.COM/QUELLE EST LA CABINE DE TRACTEUR PRÉFÉRÉE DES CHIENS?)

Az eredményekből messzemenő következtetéseket nem érdemes levonni, egyebek mellett azért sem, mert „egy vizsgálat, nem vizsgálat”. Amennyiben a téma iránti érdeklődés fennmarad, bizonyára lesznek még hasonló tesztek más kutyákkal és más traktortípusokkal. Nagyobb az esélye azonban annak, hogy ez a verseny és eredménye is bekerül majd a szakmai érdekessegek egyre elhomályosuló emléktárába. Mindenesetre a jövő kiszámíthatatlan!

AgrárUnió

Claas Axion 850

III.
HELYEZETT
New Holland T7.270

Szántás
kétfejú ekével,
a kaszaberendezést
ekkor felhajtották
a szélvédő alá

A Mercedes-Benz Unimog

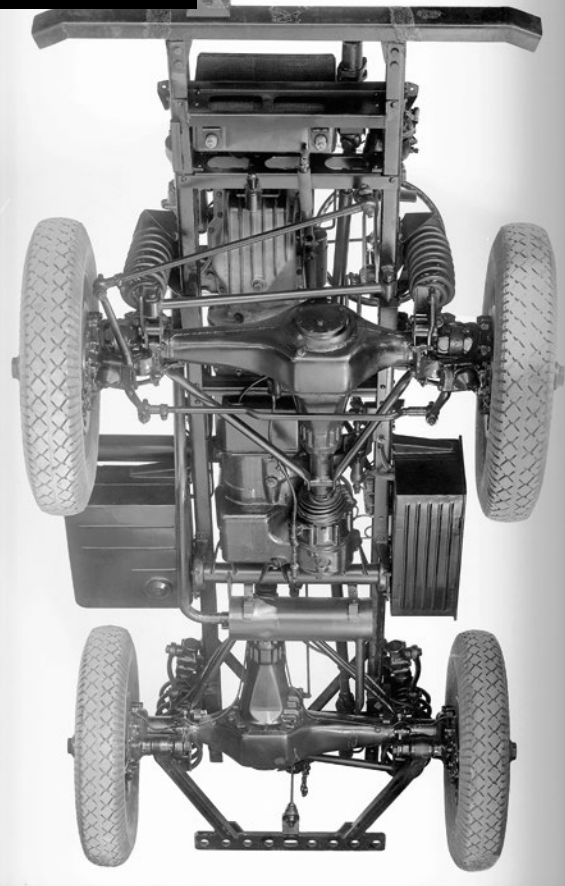
a mezőgépek veteránjai

SZERÉNY KEZDETBŐL SZÉDÜLETES KARRIER! AZ EREDETILEG PARASZTGAZDÁKNAK SZÁNT EGYSZERŰ MASINÁT KÖZEL NYOLCVAN ÉVE FEJLESZTIK, MA MÁR A VILÁG EGYIK LEGJOBB TEREPJÁRÓJA ÉS SOKOLDALÚ MUNKAGÉPE.

A második világháború után Németország romokban hevert, a mezőgazdaság újraindítása elé nagy akadály került: rengeteg ló pusztult el, melyeket a sereghez rendeltek a harcok idején, így nem volt elég állati erő, gépi erővel lehetett csak helyettesíteni a lovakat. Volt még egy pikantériája is az ügynek, Németországnak megtiltották a katonai járművek gyártását.

„Tervezői a dizájnról nem gondoltak: az UNIMOG szögletes lett, mint egy bádogláda. Lehajtható szélvédője szimpla síkúveg. Eleinte fűtés sem volt benne, teteje csak egy kifeszített, levehető ponyva.

Az agrárium nem esett tiltás alá, ezért hangsúlyozottan földművelőknek, erdészeteknek hozták létre és gyártották kezdetben az UNIMOG-ot – neve az Universal Motor-Gerät kifejezésből (univerzális motoros eszköz) jött. De egy ekkora tehetséget nem lehet elnyomni, az UNIMOG nemsokára megjelent a különféle hadseregek járműállományában, használják a katasztrófavédelemben, kommunális gépek alapjaként is.

A portáltengelyeknek köszönhetően nagy lett a szabad magasság

Még mindig jobban kényeztette gazdáját, mint egy lovas kocsi bakja

A motorhoz az ergonómiára fittyet hányó fülkéből lehetett hozzáférni

Egyszerű, de nagyszerű

Az elsődleges szempont egy olcsó, könnyen gyártható, minimális fejlesztéssel a már meglévő műszaki koncepciókra, alkatrészekre és fődarabokra alapozható, a mezőgazdaságban széleskörűen alkalmazható, többcélú gép (vontatás, munkagép, szállítás) megalkotása volt. Kicsi, mindössze három és fél méteres, egyszerű, de kezelőjéhez, utasához spártai, viszont megfizethető gépezetnek tervezték. Természetesen összkérhajtással, terepáttétellel, és egy meglévő dízelmotorral látták el.

Az OM 636 típusú, 1767 köbcéntiméteres, 25 lóerős, négyhengeres, soros motor sík úton elérte az 53 km/órás csúcsebességet. Ezek az adatok elég szerénynek hangzanak, de egyetlen lóval is lehet szekeret húzni, szántani. Az ős-UNIMOG legalább háromszorosan meghaladta a fogalt jármű gyorsaságát. Az erőátvitelt egytárcsás kuplung, hat előre- és két hátrameneti fokozatú, kézi kapcsolású váltómű, és egyfokozatú osztómű biztosította, állandó 4x4-es hajtással.

Feladat volt a traktorokon alkalmazott munkaeszközök, szerelések, gépek csatlakozása, mozgatása, meghajtása, beleértve ezek közötti szállítását, vontatását is. Az első mellék-hajtómű a sebességváltóról 90 fokban, jobb oldalra kivezetett szíjtárcsa volt, de ez már akkor sem számított korszerű megoldásnak. Mégis tudott például cséplőgépet hajtani. Később kapott első teljesítményleágazó tengelyt (TLT).

Kiváló terepjáró lett

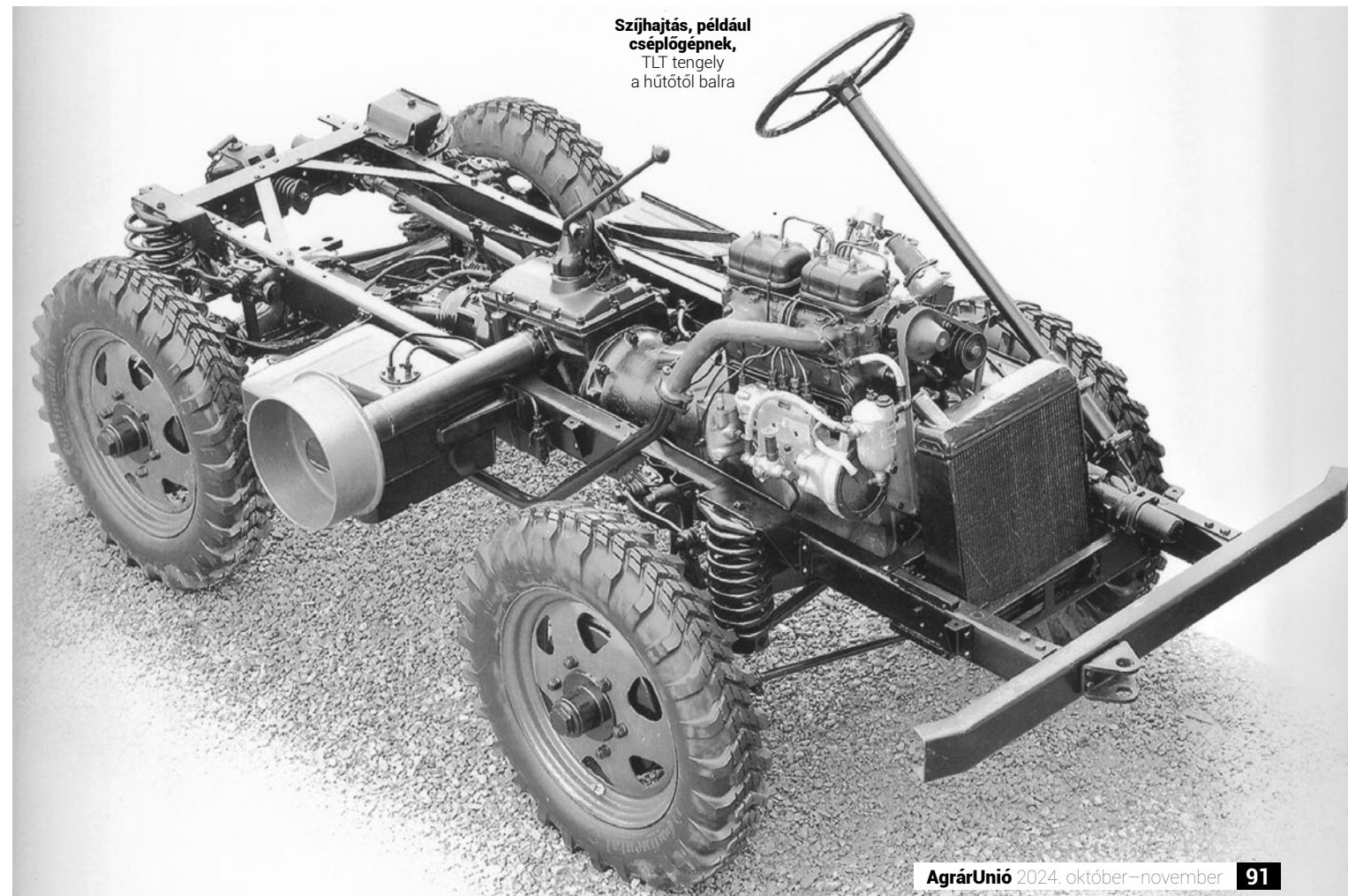
Elsősorban munkaeszköznek, nem pedig teherautónak szánták, de a szállításra is nagyon megfelelt, a póttöm géphez képest óriási pótkocsit vontathatott. A két merev tengely lengőkarokkal, csavarrugókkal

és teleszkópos lengéscsillapítókkal kapcsolódott az egyszerű létraalváshoz. Terepen előny volt az alváz rugalmas deformálódása és a nagy átmérőjű kerék. Az elől-hátul azonos, 1270 milliméteres nyomtávját a burgonyavetés sortávolságához igazították, két sort fogott át. A tengelyek már ekkor úgynevezett portál kialakításúak voltak, ez azt jelenti, hogy a hajtótengely nem a kerék közepére irányult, hanem följebb, fogaskerék-áttétellel forgatta a kereket. Ezáltal nagyobb lett a szabad magasság, elérte a 370 millimétert.

Az első prototípus 1946-ra készült el a Mercedes-Benznél. Egy évvel később mutatták be a frankfurti mezőgazdasági kiállításon, nagy érdeklődés fogadta, sikert aratott – mindössze három nap alatt 150 megrendelés érkezett.

A kor színvonalát tükrözte

Tervezői a dizájnról nem gondoltak: az UNIMOG szögletes lett, mint egy bádogláda. Lehajtható szélvédője simla síkúveg. Eleinte fűtés sem volt benne, teteje csak egy kifeszített, levehető ponyva. Mégis sokkal komfortosabb lehetett, mint egy lovas kocsi bakján ülni. Ablaktörő és egy tenyérnyi visszapillantó tükör csak a vezetőülés felőli oldalon volt, valamint mindkét oldalon akkor még szabványos mechanikus karos irányjelzők. A hűtővízbetöltő nyílás kupakja közepén, a szélvédő mögött kapott helyet, és a motorhoz a fülkéből lehetett hozzáférni.

Szíjhajtás, például cséplőgépek, TLT tengely a hűtőtől balra

MŰSZAKI ADATOK
BOEHRINGER UNIMOG (1948–1951)

Hossz x szélesség x magasság:	3520 x 1630 x 1600 mm
Tengelytáv:	1720 mm
Plató:	1475 x 1500 x 360 mm
Fordulási körátmérő:	7,6 m
Saját tömeg:	1655 kg
Rakfelület terhelhetősége:	1000 kg
Megengedett össztömeg:	3150 kg
Abroncsméret:	6,50 x 20
Szabad magasság*:	370 / 450 mm
Üzemanyag-fogyasztás:	10 liter/100 km vagy 2-6 liter/üzemóra

*differenciálműnél / tengelytest alatt

Az első prototípus 1946-ra készült el a Mercedes-Benznél. Egy évvel később mutatták be a frankfurti mezőgazdasági kiállításon, nagy érdeklődés fogadta, sikert aratott – mindössze három nap alatt 150 megrendelés érkezett. A csillagos márkának ekkor még nem volt megfelelő gyártókapacitása (üzemeit lebombázták a háborúban), ezért a Boeinger szerszámgépgyár vállalkozott gyártására. 1951-ig Boeinger UNIMOG néven készült, a Mercedes-Benz ekkor megvásárolta a gyártási jogot, a Daimler-Benz AG vette saját kézbe a típust, a termelést áthelyezte Gaggenaubra, mindmáig ott állítják elő. A terepjáró képességeire felfigyelt a

Az UNIMOG gépeket a világ minden táján használják mezőgazdasági célokra, a közútfenntartásban, építőiparban, katasztrófavédelemben, továbbá használja a tűzoltóság, az építőipar, a vasúti pályafenntartás, és a katonaság is.

francia haderő, ahol azonnal bevezették. Itt kezdődött az UNIMOG-család katonai pályafutása: manapság változatlanul a típuscsalád egyik fő felhasználási területe.

Ma már nem csak a mezőgazdaságban szolgál

Az UNIMOG gépeket a világ minden táján használják mezőgazdasági célokra, a közútfenntartásban, építőiparban, katasztrófavédelemben, továbbá használja a tűzoltóság, az építőipar, a vasúti pályafenntartás (nyomkarimás, leereszthető acélkerekekkel kiegészítve), és a katonaság is. Nehéz lenne olyan területet találni, ahol ne fordulnának elő.

Az UNIMOG mezőgazdasági alkalmazása máig megmaradt, de a talajművelés és betakarítás helyett főleg a terményszállítás és a növényvédelem került előtérbe. Napjainkra olyan különleges alkalmazások is megjelentek, mint a napelemes áramtermelő erőművek paneljeinek tisztán tartása.

Karlovitz Kristóf

Korszerűsíts,
fejlessz velünk!
Indul az ÁTK pályázat!

MASSEY
FERGUSON
GÉPEKEL

KERESS MINKET A
RÉSZLETEKSEL KAPCSOLATBAN!

☎ 30 / 938-41-36

📍 DEBRECEN, HARSONA UTCA 55.

✉ AGROROLL@AGROROLL.HU

RENDSODRÓK

FÜKASZÁK

BÁLÁZÓK

RENDSZERITŐK

Próbamenet egy korai prototípussal, erdészeti rönkszállítás közben